

# Klijentske tehnologije

## Istraživanje > Kako se danas može napraviti dobar portfolio sajt?

### Maksimalna ocena koja se može dobiti je 7.

#### 1. Uvod

**Cilj:** Predstaviti detaljno zašto je lični portfolio važan u današnje vreme.

#### Student treba da napiše:

- šta je portfolio sajt i kome je namenjen (studenti, dizajneri, developeri, umetnici, sportisti, psiholozi, influenseri)
- zašto je bitan u digitalno doba (personal branding, online prisustvo, zapošljavanje, profesionalni identitet)
- šta je cilj istraživačkog rada (ne treba implementirati sajt, nego temeljno istražiti *kako se pravi kvalitetan portfolio*)
- metodologija istraživanja: analiza primera, pregled literature, poređenje trendova, pregled tehnologija, obavezan osvrt na *green web* principe i korisne AI alate

#### 2. Šta čini dobar portfolio sajt?

#### Student treba da istraži i objasni:

- osnovne elemente dobrog portfolija:
  - jasna navigacija (horizontalni ili vertikalni meni)
  - kvalitetne slike i tipografija (ručno ili uz pomoć atraktivnih AI dodataka)
  - konzistentna paleta boja (colors.co)
  - storytelling (priča o autoru takva da zainteresuje čitaoca)
  - dobra organizacija komponenti na stranici (jasno, pregledno, moderno)
  - UX/UI principi koji poboljšavaju korisničko iskustvo
- pregled najčešćih grešaka kod loših portfolija:
  - previše teksta / premalo teksta
  - neoptimizovane slike
  - neprimeren sadržaj
  - loš raspored komponenti na stranici
  - neprilagođenost mobilnim uređajima
- navođenje (referenciranje) najboljih praksi iz UX dizajna

Ova sekcija treba da ima **istraživački ton**, sa primerima iz prakse.

### 3. Istorijski razvoj portfolio sajtova

#### Student treba da pokrije:

- portfolio pre modernog weba:
  - fizičke mape, PDF dokumenti, Behance/Dribbble pre web portfolioja
- HTML 2.0 / HTML 3.2 period – ručno pisani statički sajtovi
- uspon CSS-a i Flash portfolioja (2000–2010):
  - zašto su Flash portfolioja tada dominirala
  - zašto je Flash nestao (bezbednost, performanse, mobilna nekompatibilnost)
- prelaz ka responzivnom dizajnu (oko 2013–2015)
- trenutni trendovi: minimalizam, animacije, video hero sekcije

Student treba da uporedi **tehnološke epohe** i objasni uticaj HTML5, CSS3, JavaScript biblioteka i mobilnog interneta.

### 4. Moderni dizajn i tehnologije za portfolio sajtove

Umesto implementacije, student istražuje alate.

#### Student treba da piše o:

- **HTML5** – šta je doneo novo za portfolio
- **CSS3** – layout sistemi (Flexbox, Grid), animacije
- **JavaScript** – interaktivnost, biblioteke, UI efekti
- **Bootstrap** – zašto je popularan i kako olakšava dizajn
- **Tailwind / Material UI** – savremeni trendovi
- **React** – komponente i jednostavna izrada modernih sekcija

Cilj: pokazati kako moderne tehnologije oblikuju finalni izgled portfolioja.

Korisni linkovi, “bukvar” za razvoj sajtova:

- HTML: <https://www.w3schools.com/html/>
- CSS: <https://www.w3schools.com/css/>
- Bootstrap: <https://www.w3schools.com/bootstrap5/>
- Tailwind: <https://www.geeksforgeeks.org/css/tailwind-css/>
- JavaScript: <https://www.w3schools.com/js/>
- React: <https://www.w3schools.com/REACT/DEFAULT.ASP>

## 5. Green Web – principi, primena i značaj

Student treba da obradi u podsekcijama:

### ✓ Šta je Green Web – definicija

- optimizacija potrošnje energije servera
- smanjenje CO<sub>2</sub> otiska web stranica
- smanjenje veličine fajlova

### ✓ Zašto su portfolio sajtovi važni u kontekstu ekološkog dizajna

- portfolio sajtovi se učitavaju često i globalno
- slike i video sadržaji mogu biti „teški“
- brzina učitavanja = manja potrošnja resursa

### ✓ Kako primeniti Green Web principe u praksi

- kompresovane slike (WEBP)
- minimizacija CSS i JS
- čišćenje nepotrebnog koda
- izbegavanje teških animacija i video pozadina
- caching strategije

### ✓ Primeri ekološki optimizovanih portfolija i smernice

Student treba da izabere 2–3 profesionalna portfolija i da ih uporedi prema:

- veličini početne stranice (može koristiti PageSpeed Insights ili Lighthouse)
- učitavanju slika (WEBP, kompresija, lazy loading)
- nivou optimizacije CSS-a i JavaScript-a
- performansama na mobilnim uređajima
- ukupnom rezultatu ekološke efikasnosti (može navesti Web Sustainability Index)

Student treba da napiše **kako bi lično primenio održive prakse** ako bi jednog dana pravio portfolio. Treba da odgovori na pitanja kao:

- Koje formate slika bi koristio i zašto?
- Kako bi optimizovao strukturu sajta?
- Kako bi balansirao estetiku i ekologiju?

## 6. AI alati u kreiranju portfolija – uloga prompt engineering-a

Student treba da obuhvati:

### ✓ Uloga AI u savremenom web dizajnu

- generisanje dizajna (Galileo, Uizard, Figma AI)
- generisanje slika (Sider, Midjourney, Canva AI)
- generisanje tekstova (ChatGPT, Claude, Gemini)
- pravljenje kompletnih sajtova pomoću prompta (Durable, 10Web, Framer AI)

### ✓ Kako AI menja proces dizajniranja portfolio sajtova

- brže izrada prototipa
- automatska optimizacija slika
- generisani UI elementi
- veća dostupnost tehnologije početnicima

### ✓ Šta je prompt engineering

- primena dobrih prompta za generisanje dizajna
- primena AI za kreiranje strukture portfolija
- razlike između lošeg i dobrog prompta (primeri)

### ✓ Etika i rizici

- autorska prava AI slika
- prepoznavanje lažno generisanih identiteta

## 7. Preporuke za idealan portfolio sajt

Na osnovu istraživanja student treba da sastavi:

- listu preporuka za dizajn
- listu preporuka za strukturu sadržaja
- preporuke za optimizaciju i održivost
- preporuke za izbor alata
- savete za budući razvoj i trendove

Ovo je sekcija gde student daje svoje zaključke u formi preporuka.

## 8. Zaključak

Rad treba završiti zaključko, da se lepo i detaljno opiše:

- šta je naučeno kroz istraživanje
- kako se portfolio sajtovi razvijaju
- zašto kombinacija dizajna, tehnologija, ekologije i AI daje najbolji rezultat
- značaj kvalitetnog portfolija u digitalnoj ekonomiji

## 9. Literatura

Treba navesti sve korišćene:

- akademske članke o razvoju portfolija i UX dizajnu
- stručne portale i tutorijal sajtove
- analitičke izvore o Green Web-u
- AI dokumentaciju i blogove

Koristimo APA format i možemo formatirati reference preko ovog sajta:

<https://www.scribbr.com/citation/generator/apa/>

## 10. Kriterijum ocenjivanja

Kategorija	Kratak opis kriterijuma	Max poena
1. Uvod i cilj rada	Jasno objašnjen cilj, tema i struktura istraživanja.	10
2. Šta čini dobar portfolio	Kvalitet analize, primeri, UX/UI principi.	10
3. Istorijski razvoj portfolija	Sažet pregled tehnologija i njihovog uticaja.	10
4. Moderne tehnologije	Jasno objašnjenje savremenih alata i dizajn trendova.	10
5. Green Web principi	Definicija, značaj i primena ekoloških praksi.	15
6. AI i prompt engineering	Pregled AI alata i uloge veštačke inteligencije u dizajnu.	10
7. Analiza postojećih portfolija	Upoređivanje 2–3 primera sa fokusom na UX, performanse i Green Web.	10
8. Preporuke i zaključak	Jasne preporuke i smisljena završna analiza.	5